

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НОРМУВАННЯ В ОБЛІКУ

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальності:

072 Фінанси, банківська справа та страхування

073 Менеджмент

074 Публічне управління та адміністрування

075 Маркетинг

076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 13 від 1 березня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Нормування в обліку
Освітня програма	051 Економіка 072 Фінанси, банківська справа та страхування 073 Менеджмент 074 Публічне управління та адміністрування 075 Маркетинг 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціалізація за наявності	
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки 07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр, магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс /семестр	За вибором
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 Семінарські – 14 Самостійна робота – 60
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета вивчення дисципліни:

формування системи теоретичних знань і набуття практичних навичок з нормування в обліку витрат підприємств різних видів діяльності – промислових, будівельних, сільськогосподарських, транспортних.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Нормування в обліку” є ознайомлення студентів з метою, методологічними засадами та методикою нормування в обліку витрат підприємств різних видів діяльності – промислових, будівельних, сільськогосподарських, транспортних.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати : нормативно-методичне забезпечення обліку витрат; особливості, методологію та вимоги до нормування витрат діяльності промислових, будівельних, сільськогосподарських, транспортних підприємств.

вміти : правильно застосовувати набуті теоретичні знання на практиці – проводити нормування витрат діяльності промислових, будівельних, сільськогосподарських, транспортних підприємств та правильно застосовувати відповідні нормативно-методичні документи.

Компетентності

Управлінська (C1) - здатність і готовність спрямувати дії на розв'язання складних практичних ситуацій у сфері обліку і оподаткування з використанням сучасних технічних засобів і новітніх методик. Уміння обирати і практично застосовувати адекватні конкретній прикладній області обліку, аналізу та оподаткування методи наукового пізнання. Здатність критично оцінювати сильні сторони і дискусійні положення в методологічній основі різних облікових систем та відповідність сформованої в них інформації практичним потребам. Вміння відображати за принципами, встановленими національними і міжнародними стандартами, інформацію про фінансово-господарську діяльність в системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності

Організаційна (C4) - здатність і готовність розробляти систему правил, принципів, методів та процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової та податкової звітності

Соціально-економічна (C6) - здатність розуміти суспільні процеси і їх вплив на побудову обліку в системі оподаткування, забезпечення розв'язання проблемних ситуацій і досягнення позитивних результатів в галузі обліку і оподаткування

4

Інформаційно-аналітична (C8) – здатність формувати необхідну інформаційну базу, необхідну для прийняття управлінських рішень у сфері обліку, аналізу, контролю та оподаткування. Вміння формувати систему інформації, а саме у складі видів звітності: фінансова, податкова, статистична та управлінська для оперативного та стратегічного управління діяльністю в поточному та довгостроковому періоді; набуття навичок та умінь на основі отриманої бухгалтерської інформації формувати комплексні аналітичні висновки

Правова (C9) – здатність використовувати нормативно-правове забезпечення облікового процесу та формувати облікову політику підприємства. Здатність розробляти накази, положення, посадові інструкції, договори та проекти угод. Уміння організувати документообіг та обліковий процес в цілому

Програмні результати навчання

Здатність аналізувати стан нормативно-правового забезпечення, як основи побудови обліку, аналізу, контролю та оподаткування фінансово-господарської діяльності підприємства (С2, С8)
Здатність демонструвати знання теорії, методології, практики формування обліково аналітичного забезпечення для вирішення задач управління підприємством (С1, С8)
Здатність розробляти й реалізовувати індивідуальні чи командні проекти в сфері обліку, керуючись європейськими цінностями та прийнятими методами (С6)
Розуміти порядок формування інформації за стадіями облікового процесу, управління якістю обліку і контролю з урахуванням професійного судження (С4)

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Нормування в обліку : сутність, нормативне регулювання, методи, порядок здійснення	Розуміти сутність і потребу нормування в обліку його методи та нормативно-методичне забезпечення.	Опрацювати лекційний матеріал, тести, питання
2	Нормування та групування в обліку витрат виробництва промислових підприємств	Знати та розуміти особливості нормування витрат виробництва промислових підприємств	Опрацювати лекційний матеріал, тести, питання
3	Визнання та групування витрат виробничої собівартості продукції у промисловості за статтями калькуляції	Розуміти особливості визнання та групування витрат виробничої собівартості продукції за статтями калькуляції на промислових підприємствах	Опрацювати лекційний матеріал, тести, питання
4	Особливості формування планової (нормативної) калькуляції продукції у промисловості й складання зведеного кошторису витрат на виробництво	Розуміти особливості формування планової (нормативної) калькуляції продукції на промислових підприємствах	Опрацювати лекційний матеріал, тести, питання

5	Нормування в обліку витрат виробництва сільськогосподарських підприємств	Знати і розуміти особливості формування в обліку витрат виробництва сільськогосподарських підприємств	Опрацювати лекційний матеріал, тести, питання
6	Нормування в обліку витрат виробництва будівельних підприємств	Знати і розуміти особливості формування в обліку витрат виробництва будівельних підприємств	Опрацювати лекційний матеріал, тести, питання
7	Нормування в обліку витрат на послуги. Формування собівартості перевезень на транспорті	Знати і розуміти особливості формування в обліку витрат на послуги, зокрема на транспортні перевезення	Опрацювати лекційний матеріал, тести, питання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Семінарське заняття	63
Самостійна робота	22
Індивідуальне завдання	15
Залік/екзамен	
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні								Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	
Лекція									-
Практичні		9	9	9	9	9	9	9	63
Самостійна робота				11				11	22

Індивідуальне завдання								15	15
Залік									
Максимальна кількість балів									100
Всього за тиждень		9	9	20	9	9	9	35	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення: мультимедіа, комп'ютери.

Рекомендована література

Основна

1. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р., № 996-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.
2. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені наказом Мінпромполітики від 09.07.2007 р. № 373.
3. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств, затверджені наказом Міністерства аграрної політики України.
4. Методичні рекомендації з формування собівартості будівельно-монтажних робіт, затверджені наказом 31.12.2010 N 573 Міністерства регіонального розвитку та будівництва України.
5. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті, затверджені наказом Міністерства транспорту України.
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва від 19 квітня 2001 р., N 186. URL: http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=293534.
7. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30 листопада 1999 р. N 291. URL: http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=293534.
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30 листопада 1999 р. N 291. URL: http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=293534.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 Загальні вимоги до фінансової звітності
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 Консолідована фінансова звітність
11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 виправлення помилок і зміни у фінансових звітах
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 Основні засоби
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 Нематеріальні активи
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 Запаси
15. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 Дебіторська заборгованість
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 Зобов'язання
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 Фінансові інвестиції
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 Фінансові інструменти
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 Оренда
20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 Дохід
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 Витрати
22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 Податок на прибуток
23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 Будівельні контракти
24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 Об'єднання підприємств
25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 Вплив змін валютних курсів
26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 Вплив інфляції
27. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін

28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 24 Прибуток на акцію 29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва
30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 Виплати працівникам
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 Зменшення корисності активів
33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 Фінансова звітність за сегментами
34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 Біологічні активи 35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 Фінансові витрати 36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 32 Інвестиційна нерухомість 37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 33 Витрати на розвідку запасів корисних копалин
38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 34 Платіж на основі акцій

Додаткова

39. Максимова В., Кузіна З., Стиренко Л. Облік у галузях економіки. К.: Центр навч. літ. 2019. 496 с.

40. Гудзь Н. В., Денчук П. Н., Романів Р. В. Бухгалтерський облік : навч. посібник для ВНЗ. К. : Центр учб. літ., 2016. 424 с.

41. Шара Є. Ю., Соколовська-Гонтаренко І. Є. Фінансовий облік I : навч. посібник / Є. Ю. Шара. К. : Центр учб. літ., 2016. 336 с.

42. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз : підручник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с.

Інтернет сайти

43. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfin.gov.ua>. 44. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

7. Контактна інформація

Кафедра	кафедра обліку і оподаткування
Викладач (-і)	Сас Людмила Степанівна, д.е.н., доц., проф. кафедри обліку і оподаткування
E-mail викладача	liudmyla.sas@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ .
Пропуски занять (відпрацювання)	Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
Додаткові бали	Додаткові бали до поточного контролю передбачені за підготовку доповіді реферативного типу, тематика якої попередньо узгоджена з викладачем.
Неформальна освіта	Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) (Coursera)

Викладач: д.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Сас Л.С.